

BETÆNKNING

Afgivet af Erhvervsudvalget

vedrørende

Forslag til: Inatsisartutlov om ændring af inatsisartutlov nr. 7 af 7. december 2009 om mineralske råstoffer og aktiviteter af betydning herfor (råstofloven)

(Ændringer af regler om råstofmyndigheden, om småskala efterforskning og udnyttelse af mineraler, om indsamling og brydning af mineraler uden tilladelse og om samfundsmæssig bæredygtighed m.v.)

(Medlem af Naalakkersuisut for Erhverv og Råstoffer)

Afgivet til forslagens 2. behandling

Erhvervsudvalget har under behandlingen af forslagene bestået af:

Inatsisartutmedlem Naaja Nathanielsen, Inuit Ataqatigiit, formand

Inatsisartutmedlem Andreas Uldum, Demokraterne, næstformand

Inatsisartutmedlem Kim Kielsen, Siumut

Inatsisartutmedlem Akitsinnguaq Olsen, Siumut

Inatsisartutmedlem Knud Fleischer, Kattusseqatigiit Partiiat

Inatsisartutmedlem Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqatigiit

Inatsisartutmedlem Karl Lyberth, Siumut

Udvalget har efter 1. behandlingen den 22. oktober under EM2012 gennemgået det af Inatsisartut henviste forslag og fremlægger hermed sine overvejelser og vurderinger til Inatsisartuts behandling.

1. Forslagets indhold og formål.

Inatsisartutlov nr. 7 af 7. december om mineralske råstoffer og aktiviteter af betydning herfor (råstofloven) trådte i kraft den 1. januar 2010.

Inatsisartutloven byggede i høj grad på de erfaringer og viden, der var indsamlet på baggrund af den eksisterende lov om mineralske råstoffer, der indførte anbefalingerne af den i 1990 nedsatte arbejdsgruppe efter aftale mellem landstyreformanden og den danske energiminister.

Efter råstoflovens ikrafttræden har Naalakkersuisut meddelt betydelig flere råstof tilladelser og langt flere og mere omfattende råstofaktiviteter er blevet udført. Aktiviteterne har skabt større beskæftigelse og højere indtægter for selvstyret, grønlandske virksomheder og grønlandsk arbejdskraft.

Råstofloven har endvidere bidraget til en fastholdelse og videreudvikling af principperne om, at der skal ske en hensigtsmæssig udnyttelse af mineralske råstoffer, at råstofaktiviteter skal udføres forsvarligt med hensyn til sikkerhed, sundhed, miljø og samfundsmæssig bæredygtighed, og at råstofaktiviteter skal udføres hensigtsmæssigt og i overensstemmelse med anerkendt god international praksis under tilsvarende forhold.

Naalakkersuisut har med lovforslaget ønsket at adskille den daglige myndighedsbehandling af miljøforhold fra den daglige behandling af råstofforhold (ressourceforhold). Forslaget gennemfører denne adskillelse. Naalakkersuisut ønsker samtidig at fastholde og lovfæste den nuværende praksis, hvorefter råstofvirksomheder og andre kun skal have en enkelt indgang (one door) til myndighedsbehandlingen på råstofområdet. Forslagets nye ordning fastholder således en-dørs-princippet, men adskiller den daglige myndighedsbehandling af miljøforhold fra den daglige behandling af råstofforhold (ressourceforhold).

Forslaget viderefører princippet om en samlet integreret myndighedsbehandling på råstofområdet, hvor især miljømæssige, tekniske, sikkerhedsmæssige og ressourcemæssige hensyn indgår som en helhed i vurderingen af en råstofaktivitet. Der gives således alene en tilladelse, der omfatter samtlige forhold af betydning for en aktivitet omfattet af loven.

Forslaget fastsætter nye regler i råstofloven om råstofmyndighedens organisation og funktioner med hensyn til myndighedsbehandlingen af miljøforhold vedrørende råstofområdet. Efter forslaget vil råstofmyndigheden under Naalakkersuisut omfatte to myndigheder. Den ene er Råstofstyrelsen, der er myndighed for alle forhold på råstofområdet, bortset fra miljøforhold. Den anden er Miljøstyrelsen for Råstofområdet, der er myndighed for miljøforhold på råstofområdet.

Forslaget fastsætter nye regler om, at en klage over en afgørelse truffet af Råstofstyrelsen eller Miljøstyrelsen for Råstofområdet kan indbringes for Naalakkersuisut, der så træffer afgørelse i sagen.

Naalakkersuisut har siden råstoflovens ikrafttræden den 1. januar 2010 oplevet et stigende ønske fra Grønlands befolkning om, at der sikres en videre adgang til udførelse af småskala aktiviteter og til indsamling og brydning af mineraler uden tilladelse. Der er også fremsat ønske om mulighed for anvendelse af småsprængninger ved småskala tilladelser uden eneret.

På den baggrund foreslås det, at der gennemføres visse ændringer af råstoflovens regler i kapitel 8 om småskala råstofaktiviteter og i kapitel 11 om indsamling og brydning af mineraler uden tilladelser.

Efter forslaget foretages en vis regelforenkling i forhold til de gældende regler for småskala området og området for indsamling uden tilladelser. For at kunne skabe den ønskede regelforenkling har det været nødvendigt at foretage konkretiseringer og mindre præciseringer af enkelte af de gældende regler. Herved sikres mere smidige og let anvendelige regler.

Det langsigtede mål er, at der vil blive foretaget småskala råstofaktiviteter i større omfang, og at en tilsvarende udvikling vil finde sted med hensyn til indsamling og brydning af mineraler uden tilladelse.

Forslaget skal fremme fastboendes adgang til foretagelse af råstofaktiviteter.

Der vil således særligt være tale om støtte til samfundsmæssig bæredygtighed i et bredere perspektiv.

Desuden vil forslagets forbedringer vedrørende småskala aktiviteter kunne bidrage til bedre udnyttelse af råstoffer, der kun kan udnyttes kommercielt ved småskala råstofaktiviteter.

Forslaget er i overensstemmelse med Naalakkersuisuts politik om, at råstofaktiviteter skal udføres forsvarligt med hensyn til sikkerhed, miljø, ressourceudnyttelse og samfundsmæssig bæredygtighed samt i overensstemmelse med anerkendt god international praksis under tilsvarende forhold. Råstoflovens §§ 1 og 83 indeholder tilsvarende krav om dette.

Forslaget er endvidere i overensstemmelse med Naalakkersuisuts politik om, at råstofområdet skal være et udviklings- og vækstområde, der bidrager til Grønlands samlede økonomiske og erhvervsmæssige udvikling og vækst.

2. behandling af forslaget i Inatsisartut.

Under lovforslagets førstebehandling var der blandt partierne generel tilfredshed med, at man løbende forsøger at tilpasse lovgivningen med henblik på at skabe de bedste rammer for og det bedste udbytte af udnyttelsen af landets naturressurser.

Ligeledes var der tilfredshed med, at klageadgangen nu er blevet præciseret, samt at den daglige myndighedsbehandling bliver opsplittet således, at miljøforhold vedrørende råstofområdet henlægges til Miljøstyrelsen som administrativ myndighed.

3. Høringssvar.

De afgivne høringssvar er vedlagt lovforslaget,

Forslaget har i perioden 30. juli til 9. september 2012 ligget på høringsportalen samt været i høring hos relevante myndigheder, organisationer og virksomheder. Udvalget opfordrer Naalakkersuisut til fremover ved større lovforslag, at forlænge høringsperioderne når disse falder inden for ferieperioderne. Udvalget konstaterer, at de almindelige bemærkninger til lovforslaget indeholder en gennemgang af de væsentligste høringssvar og Naalakkersuisut's bemærkninger hertil. Naalakkersuisut har dog udarbejdet et supplerende høringsnotat, hvori høringssvarene fra Transparency Greenland og ICC kommenteres.

4. Spørgsmål.

Udvalget har til brug for sin behandling af forslaget anmodet Naalakkersuisut om at besvare en række spørgsmål. Kopi af udvalgets spørgsmål og Naalakkersuisut's besvarelse er vedlagt nærværende betænkning som **bilag**.

5. Orienteringsmøder.

Udvalget har i forbindelse med sin behandling af forslaget haft møder med GA., SIK., ICC. Og Transparency Greenland. Der har endvidere været afholdt samråd med formanden for Naalakkersuisut samt naalakkersuisoq for Erhverv og Råstoffer.

6. Udvalgets behandling af forslaget.

Udvalget finder, at der har været foretaget et grundigt forarbejde i forbindelse med udarbejdelsen af lovforslaget og de dertil hørende bemærkninger, hvortil udvalget generelt vil henvise som bidrag til fortolkningen af lovforslagets bestemmelser.

Udvalget har følgende bemærkninger til de enkelte punkter i lovforslaget:

6.1. Opsplitning af Råstofmyndigheden.

Udvalget finder det positivt, at der, samtidig med at "one dor-princippet" bevares, sker en opsplitning af myndighedsområdet i en Råstofstyrelse og en Miljøstyrelse med administrativ myndighed for miljøforholdene vedrørende råstofområdet. Udvalget finder det i den forbindelse vigtigt, at Miljøstyrelsen er en selvstændig enhed med egen kompetence til at træffe de nødvendige afgørelser vedrørende miljøforhold på råstofområdet, og som sådan ikke underlagt Råstofstyrelsen. Udvalget finder det vigtigt, at Miljøstyrelsen i første omgang i samarbejdet med blandt andre Nationalt Center for Miljø- og Energi (DCE) får opbygget specialviden og kompetence på området, men finder, at der skal etableres et samarbejde mellem styrelsen og Grønlands Naturinstitut således at viden og kompetence kan videreformidles med henblik på at Naturinstituttet på sigt helt eller delvist kan overtage opgaven fra DCE.

6.2. Aktiviteter, der kan få væsentlig indflydelse på samfund eller miljø.

Udvalget støtter Naalakkersuisut i, at Aktiviteter, der kan få væsentlig indflydelse på samfund eller miljø skal godkendes af et samlet Naalakkersuisut. Udvalget har i den forbindelse gjort Naalakkersuisut opmærksom på svar i forespørgselsdebat under EM2011/50, hvor det blev foreslået, man fremover forelægger udnyttelsestilladelser til store råstofprojekter for Erhvervsudvalget til udtalelse inden Naalakkersuisut træffer beslutning i sagerne. Udvalget har noteret sig Naalakkersuisut's svar herpå. Af hensyn til fordelingen af opgaverne mellem den lovgivende og den udøvende magt samt for ikke at afskære Inatsisartut's Ombudsmand fra at behandle en sag, ønsker udvalget imidlertid, at de aktiviteter, der kan få væsentlig indflydelse på samfund eller miljø fremsendes til det i Inatsisartut relevante udvalg til orientering, inden Naalakkersuisut træffer beslutning i sagerne.

Erhvervsudvalget imødeser Naalakkersuisut's ændringsforslag herom.**6.3. Klagemuligheder.**

Udvalget hilser reglerne om klageadgang til Naalakkersuisut velkomne. Udvalget er enig med Naalakkersuisut i, at der ikke skal nedsættes et uafhængigt klageorgan, heller ikke til behandling af den type sager, der afgøres alene af Naalakkersuisut.

Udvalget har i forbindelse med behandlingen af dette afsnit noteret sig den kritik, der er fremkommet omkring lovforslagets bestemmelser omkring klage til Naalakkersuisut. Udvalget har i forbindelse med sin stillingtagen til disse klager hæftet sig ved bemærkningerne til lovforslaget samt bemærkningerne i det supplerende høringsnotat. Udvalget finder på baggrund heraf forholdet tilstrækkelig belyst, i det udvalget finder, at det ud fra bestemmelsens ordlyd fremgår, i hvilken sammenhæng Naalakkersuisut omtales som "det af Inatsisartut valgte kollektive organ, som bærer det politiske ansvar for forvaltningen af selvstyrets anliggender".

Udvalget finder det derimod uheldigt, at der i lovforslaget ikke er taget stilling til, hvem der kan klage over en truffet afgørelse. I Miljølovens § 60 (Inatsisartutlov nr. 9 af 22/11 2011) er følgende anført som klageberettigede:

1. *"Den, til hvem afgørelsen er rettet."*
2. *"Landslægeembedet."*
3. *"Alle, der må antages at have en individuel eller væsentlig interesse i sagens udfald."*
4. *"Foreninger og organisationer, der efter deres vedtægter har til formål at varetage væsentlige rekreative, miljø- og naturmæssige interesser."*

Udvalget finder, at det af hensyn til borgernes muligheder for at klage over en afgørelse og for at undgå diskussioner om, hvem der er klageberettiget, er nødvendigt, at indføre lignende regler i Råstofloven.

Udvalget imødeser Naalakkersuisut's ændringsforslag herom.

Udvalget finder det endvidere betænkeligt, at Naalakkersuisut (jfr. § 3 c) kan beslutte at afskære klagemulighederne, såfremt det vurderes, at en klagebehandling f. eks. vil kræve særlig sagkundskab. Med en sådan bemyndigelse åbnes der en vid adgang til at afskære en klage. Udvalget har noteret sig formålet med bestemmelsen, og er indforstået hermed i den udstrækning bestemmelsen ikke anvendes til en generel udelukkelse af klager.

Udvalget finder det magtpåliggende, at der i forbindelse med udstedelse af tilladelser efter Råstofloven specielt i de tilfælde, hvor der skal foretages høringer, er afsat tilstrækkelig tid til

sagsbehandlingen, således at alle relevante høringsparter kan få tilstrækkelig tid til at afgive deres høringssvar.

Endelig finder udvalget, at klagefristen er forholdsvis kort, specielt hvis der er tale om større projekter, og **finder at klagefristen passende kunne forlænges til 6 uger**, hvorved den også vil blive i harmoni med klagefristen i Miljøloven.

Udvalget imødeser Naalakkersuisut's ændringsforslag herom

6.4. Anvendelse af grønlandsk arbejdskraft og grønlandske virksomheder (§ 18).

Både udvalget og de enkelte partier lægger stor vægt på, at der i forbindelse med råstofprojekter i så vidt omfang muligt anvendes grønlandsk arbejdskraft og grønlandske virksomheder. Udvalget finder på den baggrund, at "*kan det fastsættes*" i § 18 stk. 1 og 2 ændres til "*skal det fastsættes*". En sådan ændring vil indebære, at der altid i forbindelse med udstedelse af en tilladelse efter § 16 skal tages stilling til spørgsmålet, og en rettighedshaver vil vide, at det altid vil være et element, der skal indgå i tilladelsen, således at kun omfanget står til forhandling.

Udvalget imødeser Naalakkersuisut's ændringsforslag herom

6.5. Småskala projekter.

Ifølge lovforslaget skelnes der nu mellem ikke-erhvervsmæssig indsamling (§ 45) og erhvervsmæssig indsamling (§ 45 a). Ved ikke-erhvervsmæssig indsamling er det kun tilladt, at indsamle løstliggende ikke værdifulde mineraler. Ved erhvervsmæssig indsamling er det også tilladt at bryde mineralerne med mindre håndholdte hjælpemidler. Bestemmelsen er indsat i lovforslaget efter ønske fra eksisterende stensamlere, og der er sat en grænse på 100.000 kr. for hvor meget en fastboende må indsamle for uden at skulle søge om en småskalatilladelse.

Udvalget finder på baggrund af sine drøftelser, at dette beløb på 100.000 kr. er passende, men udvalget finder samtidig, at der indenfor denne beløbsgrænse også bør kunne ske erhvervsmæssig indsamling af mindre værdifulde mineraler såsom f. eks Tugtupit, Topas og Grønlandit, (sten, der tidligere blev betegnet som halvædelsten). Der må ikke foretages indsamling af ædelsten så som Diamant, Rubin, Safir og Smaragd samt af radioaktive mineraler. Udvalget ser i den forbindelse frem til, at Naalakkersuisut forenkler proceduren for at opnå en småskalatilladelse, således at det fremover for borgeren vil svare til byrden ved at opnå en jagtlicens.

Udvalget finder endvidere, at det ligeledes skal være tilladt for ikke erhvervsmæssige indsamlere at opsamle tilsvarende løstliggende mineraler.

Udvalget imødeser Naalakkersuisut's ændringsforslag herom

I forbindelse med udstedelse af småskalatilladelse med småsprængningstilladelse er udvalget indforstået hermed i det omfang, at Naalakkersuisut sikrer sig, at rettighedshaveren har det fornødne kendskab til sprængstofferne og uddannelse i brugen af dem, således at sprængstofulykker kan undgås. Udvalget finder også, at man i forbindelse med udstedelse af småskalatilladelse med småsprængningstilladelse bør overveje hvilke miljø- og naturmæssige konsekvenser, der kan opstå i forbindelse med udstedelsen af en sådan tilladelse, og eventuelt kræve depositum eller bankgaranti for udgifter til oprydning eller miljøforurening.

6.6. Turisters indsamling af sten.

Lovforslaget lægger op til, at turister årligt kan indsamle op til 5 kg. løstliggende mineraler. Naalakkersuisut har i sin begrundelse for reglen anført, at den har til formål, at løse det praktiske problem, at turister i vid udstrækning ønsker at medbringe én eller flere sten som souvenir.

Udvalget finder, at ikke fastboende (turister) ikke skal have lov til at udføre fundne sten, idet udvalget finder, at turisterne principielt bør købe eventuelle souvenirsten i turistforretninger.

Udvalget imødeser Naalakkersuisut's ændringsforslag herom

6.7. Vurdering af samfundsmæssig bæredygtighed (VSB).

Vedrørende lovforslaget § 78a finder udvalget også her, at "kan" skal udskiftes med et "skal" således, at Naalakkersuisut i en tilladelse efter § 16 skal fastsætte vilkår om, i hvilket omfang rettighedshaver skal indgå og opfylde en aftale om samfundsmæssig bæredygtighed og andre socio-økonomiske forhold. Jævnfør i øvrigt udvalgets bemærkninger til § 18.

Udvalget imødeser Naalakkersuisut's ændringsforslag herom

7. Forslagets økonomiske konsekvenser.

De økonomiske konsekvenser ved forslagets realisering er beskrevet under forslagets almindelige bemærkninger.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget vil indebære, at varetagelsen af myndighedsopgaver vedrørende miljøforhold på råstofområdet overføres fra det nuværende Råstofdirektorat til en ny myndighed, Miljøstyrelsen for Råstofområdet.

Finanslovens årlige bevillinger til varetagelsen af myndighedsopgaver vedrørende miljøfor-

hold på råstofområdet overføres ligeledes fra Råstofdirektoratet til Miljøstyrelsen for Råstofområdet. Denne bevilling udgør 3 mio. kr. til betaling af DCE for udarbejdelse af vurderinger og udkast til afgørelser (indstillinger) vedrørende miljøforhold. Dette beløb overføres til den nye Miljøstyrelse.

Råstofdirektoratet har ikke yderligere udgifter til ansatte vedrørende miljøområdet, idet dette i dag varetages af DCE mod betaling. Råstofdirektoratet træffer under den nuværende lovgivning afgørelser og udarbejder vurderinger og indstillinger til Naalakkersuisut på grundlag af DCEs vurderinger og udkast til afgørelser. Dette mangeårige og integrerede samarbejde skal efter forslaget fortsætte som et samarbejde mellem Miljøstyrelsen og DCE.

Efter forslaget udarbejder Miljøstyrelsen vurderinger, afgørelser og indstillinger til Naalakkersuisut på grundlag af DCEs vurderinger og udkast til afgørelser. Miljøstyrelsens udførelse af dette arbejde vil skabe et behov for nye bevillinger til drift af Miljøstyrelsen. Det skønnes, at gennemførelsen af denne del af forslaget vil gøre det nødvendigt at etablere og besætte 2 nye stillinger i Miljøstyrelsen. Det skønnes, at udgifterne dertil vil være ca. 1,2 mio. kr. om året. Dette beløb vil være en merudgift i forhold til det nuværende bevillingsniveau for administration af råstofområdet.

Forslaget vil desuden indebære, at varetagelsen af de øvrige myndighedsopgaver på råstofområdet overføres fra det nuværende Råstofdirektorat til en ny myndighed. Finanslovens årlige bevillinger til varetagelsen af de øvrige myndighedsopgaver på råstofområdet overføres ligeledes fra Råstofdirektoratet til Råstofstyrelsen.

Forslaget vil endvidere skabe en klageadgang for myndighedsafgørelser på råstofområdet. Efter forslaget kan klager over afgørelser truffet af Råstofstyrelsen og Miljøstyrelsen for Råstofområdet indbringes for Naalakkersuisut, der træffer afgørelse i sagen.

Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Det skønnes, at forslaget ikke vil have nævneværdige økonomiske konsekvenser for erhvervslivet og alene begrænsede administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Forslaget vil generelt udvide og forbedre adgangen til at foretage småskala råstofaktiviteter og til at foretage indsamling og brydning af mineraler uden tilladelse.

Konsekvenser for miljø, natur og folkesundhed

Forslaget skal sikre og fastholde det hidtidige høje niveau for beskyttelse af natur og miljø i Grønland.

Forslaget indeholder ikke materielle regler om forhold vedrørende miljø, natur eller folke-

sundhed. Forslagets regler om småskala råstofaktiviteter kan dog medføre, at der i et vist omfang udføres flere småskala råstofaktiviteter, og at der dermed ligeledes i et vist omfang vil forekomme flere påvirkninger af natur og miljø.

Konsekvenser for borgerne

Forslaget forventes ikke at have nævneværdige økonomiske konsekvenser for borgerne.

8. Udvalgets bemærkninger om rettighedshavers vederlag til Grønlands Selvstyre.

Omend der i udvalget ikke kan opnås enighed om at støtte op om Siumuts opfordring til at indføre en royaltyskatning på råstofområdet, er udvalget dog enig om, at det er vigtigt, at der fremadrettet bør være fokus på, at skatteforhold på råstofområdet får den nødvendige bevågenhed.

Det bør i den forbindelse overvejes hvorvidt, det kan vise sig nødvendigt at foretage en ny benchmarking af Grønlands måde at beskatte råstofaktiviteter på set i relation til hvordan sammenlignelige nationer håndterer denne problemstilling. Det kan f. eks overvejes at igangsætte en sådan undersøgelse når Grønland har fået flere råstofprojekter, således at ny benchmarking kan foregå på baggrund af erfaringer med konkrete indtægter fra råstofområdet. **Udvalget skal i den forbindelse anmode Naalakkersuisut om i sit svarnotat til dette lovforslags 2. behandling at besvare følgende spørgsmål:**

Råstoflovens § 16, stk. 3 lyder:

”En tilladelse til udnyttelse efter stk. 1 kan kun meddeles til et aktieselskab, jf. dog § 32, stk. 2. Selskabet må alene udføre virksomhed i medfør af tilladelser i henhold til denne inatsisartutlov og må ikke sambeskattes med andre selskaber, medmindre der er tale om tvungen sambeskatning. Selskabet skal som hovedregel have hjemsted i Grønland. Selskabet må ikke være tyndere kapitaliseret end den koncern selskabet indgår i, dog må selskabets fremmedkapital altid overstige egenkapitalen, indtil forholdet 2:1. Selskabet skal generelt handle til armslængdepriser og på armslængdevilkår. Rettighedshaven skal have fornødent sagkundskab og økonomisk baggrund for den pågældende udnyttelsesvirksomhed”.

Udvalget ønsker oplyst hvorvidt et selskab med en udnyttetilladelse kan vælge at lade et udenlandsk datterselskab eller et udenlandsk selskab udenfor koncernen varetage driften af selve aktiviteten og hvilke konsekvenser det i givet fald vil kunne have for efterlevelse af betaling af vederlag efter § 17? Er der fra Naalakkersuisut's side fremadrettet overvejelser om at kræve, at også virksomheder, der varetager driften af aktiviteterne skal have hjemsted i Grønland? eller anser Naalakkersuisut alternativt, at de nuværende bestemmelser i råstofloven er tilstrækkelige til at forhindre kreativ skattetænkning.

9. Udvalgets indstillinger

Et enigt udvalg indstiller forslaget til vedtagelse af Inatsisartut i den form forslaget har, når Naalakkersuisut har fremsat ændringsforslag i overensstemmelse med udvalgets ovenstående anbefalinger

Et flertal i udvalget bestående af Inuit Ataatigiit, Demokraterne og Kattuseqatigiit Partiat fremsætter endvidere følgende særudtalelse:

Et flertal i Udvalget takker for det konstruktive samarbejde i udvalget og med Naalakkersuisut. Flertallet er tilfredse med det lovforslag, der efter udvalgets ønskede ændringer vil blive fremlagt for Inatsisartut. Det er væsentligt, at der på så vigtige områder som dette hersker bred enighed om hovedpunkterne. I de kommende år forventer vi at råstofområdet betydning vokser yderligere for det grønlandske samfund og den grønlandske økonomi, og det er derfor af stor vigtighed, at der fra lovgivernes side er konstant årvågenhed på de rammer, vi stiller. Vi må til stadighed stile efter en klar og tydelig lovgivning til gavn for samfundet, miljøet og økonomien.

Et mindretal i udvalget bestående af Siumut fremsætter endvidere følgende særudtalelse:

Et mindretal bestående af repræsentanterne for Siumut finder anledning til at fremkomme med et principielt standpunkt på råstofområdet.

Siumut kræver fortsat, at der opkræves royalty på råstofområdet.

Siumut anser det for vigtigt, at problematikken om royalty på råstofaktiviteter burde være overvejet i forbindelse med behandlingen af nærværende lovforslag. Siumut er bekendt med at den nuværende lovgivning giver mulighed for at pålægge licenshaver forskellige typer af betalinger, såsom areal-, produktions-, udbytte- eller volumenafgift, i forbindelse med udøvelse af råstofaktiviteter. Siumut ønsker dette ændret, således at dette bliver et krav, og ikke blot en mulighed. Spørgsmålet er i den forbindelse om der er den politiske vilje i Inatsisartut til at implementere sådanne tiltag. Grønland står nu ved tærsklen til at større mineprojekter kan realiseres, og det er Siumuts holdning at sådanne projekter i videst muligt omfang økonomisk skal være til gavn for det grønlandske samfund.

Siumut er ikke fuldt ud overbevist om at, den nuværende model for beskatning af mineselskaberne er den mest optimale og samfundsgavnlig. Det kan ikke fuldt ud udelukkes at råstofvirksomhederne under særlige omstændigheder via teknisk skattetænkning kan nedsætte deres

skatte betaling til det grønlandske samfund. Siumut er klar over at råstofloven rummer bestemmelser, der søger at imødegå spekulative arrangementer. Det er for så vidt udmærkede bestemmelser, men det er Siumuts holdning at en royalty betalingsmodel vil styrke muligheden for at modvirke, at det grønlandske samfund unddrages værdier.

Siumut anser at en kombination af en royaltybetaling og en normal virksomhedsbeskatning er en model, der politisk bør sigtes efter. Siumut vil ikke lægge sig fast på en bestemt procent-sats for betalingen af royalty, da en sådan naturligvis først skal afklares politisk såvel som praktisk. Men det er ikke utænkeligt for Siumut at en royalty på 10 – 15 % kunne være passende. En royalty beskatning bør naturligt medføre at virksomhedernes skattebetaling lempes med en tilsvarende procentdel. Således at råstofvirksomhedernes samlede betaling ikke forøges. Siumut anser, at en sådan ændring af beskatningsbetingelserne må gælde fremadrettet, da det ikke vil være til gavn for Grønlands renomme at ændre på de betingelser, der allerede er blevet meddelt, de selskaber der nu har en udnyttelseslicens. Siumut skal opfordre Inatsisartut til at støtte op omkring indførslen af en kommende royalty betaling for råstofaktiviteter, der befinder sig i en udnyttelses fase.

Endvidere finder Siumut, at der i fremtidige efterforskningstilladelser skal fastsættes vilkår om betaling til Grønlands Selvstyre af en andel af rettighedshaverens økonomiske udbytte ved overdragelse eller videresalg af efterforskningsrettigheder eller dele heraf til en anden person eller virksomhed.

Det er før sket, at en rettighedshaver har solgt en del af sine efterforskningsrettigheder for relativt store beløb. I oktober 2009 kunne man f.eks. læse i pressen, at det skotske olieselskab Cairn Energy havde solgt 10 % af selskabets seks efterforskningsrettigheder i Grønland til den malaysiske olie- og gaskoncern Petronas. Petronas betalte i følge pressen 350 millioner kr. for rettighederne. Den gevinst, som Cairn Energy oppebar ved videresalg af rettighederne, fik Grønlands Selvstyre ikke del i.

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Næj Nath
Formand

Adh L
næstformand

[Signature]

[Signature]

Aggelina B. Foged

[Signature]

K. Dahl

Erhvervsudvalget
Inatsisartut
/HER

Dato: 11. november 2012

J.nr.: 01.36.02.03-00087

Svar til spørgsmål i forbindelse med Erhvervsudvalgets behandling af pkt. EM2012/112.

Nedenfor er angivet svar til udvalgets spørgsmål vedrørende pkt. EM2012/112. Svarene er anført direkte under de enkelte spørgsmål.

Vedr. nr. 1.

- § 3 a**
- a) Skal bestemmelserne i paragraffen forstås således, at Råstofstyrelsen og Miljøstyrelsen er sidestillede styrelser under Råstofmyndigheden?
 - b) Efter stk. 6 og 7 er Råstofstyrelsen den koordinerende myndighed som varetager den administrative kommunikation. Skal bestemmelserne forstås således, at Miljøstyrelsen refererer til Råstofstyrelsen? og kan Råstofstyrelsen i den forbindelse omgøre en afgørelse truffet af Miljøstyrelsen?

Svar

- a) Forslaget fastlægger en ny organisering af råstofmyndigheden, der omfatter Naalakkersuisut og to underordnede og ligestillede fagmyndigheder: Råstofstyrelsen og Miljøstyrelsen for råstofområdet.
- b) Forslaget ændrer ikke på det overordnede princip om en samlet og integreret myndighedsbehandling på råstofområdet. Råstofstyrelsen og Miljøstyrelsen har efter forslaget almindelig afgørelseskompetence inden for hver deres kompetenceområde. Miljøstyrelsen refererer således ikke til Råstofstyrelsen og Råstofstyrelsen kan ikke omgøre en afgørelse truffet af Miljøstyrelsen. Det kan alene Naalakkersuisut.

stk. 3.

Hvilke konkrete kompetencer forventer Naalakkersuisut at tillægge Miljøstyrelsen?

Svar

Miljøstyrelsen er den administrative myndighed for miljøforhold vedrørende råstofområdet, herunder miljøbeskyttelse, naturbeskyttelse, miljøansvar og miljøvurdering. Naalakkersuisut er som overordnet råstofmyndighed fortsat den samlede administrative myndighed på råstofområdet og sørger for, at der sker en samlet og integreret myndig-

hedsbehandling af alle forhold vedrørende mineralske råstoffer, råstofaktiviteter og andre aktiviteter omfattet af loven.

Råstofstyrelsen og Miljøstyrelsen har derfor almindelig afgørelseskompetence indenfor hver deres kompetenceområde. Det følger af forslaget § 3 a, stk. 3, og bemærkningerne dertil, at Miljøstyrelsen foretager undersøgelser og vurderinger af og træffer afgørelser om alle miljøforhold vedrørende råstofområdet. Inden for dette kompetenceområde kan Miljøstyrelsen træffe enhver afgørelse, herunder om godkendelse eller afvisning af godkendelse af rettighedshaveres miljøredegørelser.

stk. 5. a)

Hvem af de to Styrelser træffer afgørelsen om, hvilke aktiviteter der kan få væsentlig indvirkning på samfund eller miljø, og dermed hvilke sager, der skal forelægges Naalakkersuisut i denne sammenhæng.

Svar

§ 73 i råstoflov indeholder regler om hvilke aktiviteter, der kan antages at kunne have en væsentlig påvirkning på miljøet.:

"Tilladelse til og godkendelse af en af de følgende aktiviteter kan kun meddeles, når en vurdering af virkningerne på miljøet (VVM) ved udførelse af aktiviteten er foretaget og en redegørelse derfor (VVM-redegørelse) er godkendt af Naalakkersuisut:

- 1) Udnyttelse af kulbrinter.*
- 2) Udnyttelse af mineraler, bortset fra småskala udnyttelse af mineraler efter kapitel 8 og indsamling og brydning af mineraler uden tilladelse efter kapitel 11.*
- 3) Anvendelse af undergrunden til lagring eller formål vedrørende råstofaktiviteter.*
- 4) Udnyttelse af energi fra vand, vind eller undergrund til aktiviteter omfattet af denne inatsisartutlov.*
- 5) Etablering eller placering og anvendelse af større anlæg, der anvendes ved aktiviteter omfattet af denne inatsisartutlov, herunder faste offshoreanlæg, mobile offshoreanlæg, indkvarteringssskibe, mineanlæg, undergrundsanlæg, tilknyttede energianlæg og tilknyttede rørlødningsanlæg.*
- 6) Indstilling af en aktivitet eller driften af et anlæg med videre nævnt i nr. 1-5 eller demontering (bortfjernelse) eller nedlukning af et anlæg med videre nævnt i nr. 5."*

Andre aktiviteter der må antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet kræver også at der foretages en miljøvurdering og en VVM-redegørelse godkendt af Naalakkersuisut.

Råstofloven foreskriver, at det er Naalakkersuisut, der afgør, om der i disse andre tilfælde end ovenfor nævnt er tale om aktiviteter, der kan antages at kunne have en væsentlig påvirkning på miljøet og at der derfor skal foretages en vurdering af virkningerne på miljøet og udarbejdes en VVM-redegørelse.

Efter forslaget til ændring af råstofloven vil det fortsat være Naalakkersuisut, der træffer afgørelsen om der er tale om aktiviteter, der kan antages at kunne have en væsentlig påvirkning på miljøet eller ej. Denne afgørelse vil ske efter indstilling fra Miljøstyrelsen. I

spørgsmål om foretagelse af vurdering af samfundsmæssig bæredygtighed træffer Naalakkersuisut afgørelse efter § 76 stk. 2 efter indstilling fra Råstofstyrelsen.

- § 3 b +3 c**
- a) Det fremgår ikke af forslaget, hvem, der er klageberettiget. Påtænker Naalakkersuisut at indføje bestemmelser herom f. eks i lighed med de bestemmelser der findes i Miljølovens § 60? Hvis nej ønsker udvalget uddybet hvorfor Naalakkersuisut anser at der bør være denne indholdsmæssige forskel?
 - b) Skal bestemmelsen i § 3 c forstås således, at hvis Naalakkersuisut begrænser klageadgangen, fordi en bedømmelse forudsætter særlig sagkundskab, vil der ikke være mulighed for at klage over en afgørelse truffet af Råstof- eller Miljøstyrelsen?
 - c) Hvis svaret til ovenstående spørgsmål b) er "ja", hvilke muligheder har en klager så for at få behandlet sin klage? Og hvem er i givet fald rekursmyndighed?

Svar

- a) Man kan ikke umiddelbart overføre bestemmelsen i § 60 i miljøbeskyttelsesloven, idet afgørelser i henhold til Inatsisartutlov om miljøbeskyttelse kan påklages til Klageudvalget vedrørende Miljøbeskyttelse. Ved forslag til Inatsisartut beslutning FM 2012/61 blev det foreslået, at der blev oprettet en klageadgang over afgørelser truffet af Naalakkersuisut. Til belysning af dette forslag blev der udarbejdet et advokatnotat. I notatet drages den konklusion at en overordnet klageinstans på råstofområdet, som var foreslået ville være i strid med grundlæggende demokratiske principper og selvstyrelovens fordeling af styremagten mellem tre myndigheder. Advokatnotatet var vedlagt som Bilag 5 i den redegørelse som blev rundsendt til medlemmerne af Inatsisartut efter 1. behandling af forslaget til ændring af råstofloven. Kredsen af klageberettiget afgrænses ud fra det almindelige kriterium "individuel væsentlig interesse", der følger af de forvaltningsretlige grundsætninger. Såfremt der er tilslutning hertil i Erhvervsudvalget er Naalakkersuisut dog positivt indstillet på at fremsætte ændringsforslag om en udvidelse af kredsen af hvem der er klageberettiget.
- b) Hjemmel til at afskære klageadgang til Naalakkersuisut er tænkt anvendt i afgørelser i sager af en særlig teknisk karakter, hvor en bedømmelse forudsætter særlig sagkundskab indenfor eksempelvis offshore konstruktioner, geologi og mineteknik. Der kan for eksempel være tale om meddelelse af påbud til et olieselskab om uden ophør at foretage sig noget specifikt for at forebygge et oliespil eller forskrivelse af tekniske standarder og specifikationer for boreudstyr. Tilsvarende bestemmelser om afskæring af klageadgang er kendt i dansk lovgivning på andre tekniske komplicerede områder. Som et eksempel kan nævnes søfartslovgivningen, hvorefter der er fastsat regler om klageadgang, herunder om at Søfartsstyrelsens og andre offentlige myndigheders afgørelser truffet i medfør af loven ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed. Et andet eksempel er de tilsvarende regler i dansk luftfartslovgivning.
- c) Der vil dog være klageadgang til Naalakkersuisut, hvis der er truffet en afgørelse på et usagligt grundlag eller anden tilsidesættelse af forvaltningsretlige regler i sagsbehandlingen.

nr. 5. stk. 3. Hvad indebærer begrebet "fornøden sagkundskab"?

Svar

Begrebet fastlægges efter almindelige forvaltningsretlige proportionalitetsprincipper. Det betyder at krav til sagkundskab skal sættes i forhold til den aktuelle aktivitet. Der vil typisk være tale om en mindre virksomhed med en begrænset aktivitet alene med anvendelse af enkle håndværktøjer. Tilsvarende følger allerede af den gældende råstoflov.

nr.6. stk. 4. "Tilladelsesområdet....omfatter ikke områder, hvor der er eller bliver meddelt tilladelse" – hvordan ved man, til hvilke områder der fremover vil blive meddelt tilladelse?

Svar

En tilladelse uden eneret gives for et stort regionalt område og fordi det er en tilladelse uden eneret, skal der gives plads til tilladelser med eneret, som bliver givet for et meget mindre bestemt afgrænset område. En tilladelse uden eneret viger således altid for tilladelser med eneret også selv om eneretstilladelsen vil blive udstedt efter, at den første er givet.

nr. 8 stk. 4. a) Hvordan påtænker Naalakkersuisut at sikre, at der ikke sker personskader i forbindelse med tilladelser til småsprængninger?
b) Hvem påtænker Naalakkersuisut, skal føre tilsyn med at reglerne overholdes i forbindelse med småskalatilladelser med småsprængningstilladelse?

Svar

- a) Naalakkersuisut vil fastsætte nærmere bestemmelser om kontrollen med rettighedshavernes anvendelse af småsprængningstilladelser. Der vil således kunne fastsættes betingelser, der skal være opfyldt før der kan meddeles småsprængningstilladelse, herunder krav til de produkter, der må anvendes og krav om rettighedshavers kendskab til at foretage sådanne småsprængninger.
- b) Tilsyn med at reglerne overholdes i forbindelse med småskalatilladelser med småsprængningstilladelse vil ligge hos råstofstyrelsen, der også fører tilsyn med sprængningerne på det øvrige område hvor råstofloven finder anvendelse.

nr. 10 § 45 a a) Ud fra hvilke kriterier er beløbet på 100.000 kr. fastsat?

b) Hvilke fordele/ ulemper vil der være ved en forhøjelse/ sænkning af beløbet?

c) Hvordan og hvem kontrollerer når beløbet på 100.000 kr. er overskredet?

- a) Ved fremsættelse af forslag til Inatsisartutlov nr. xx af xx 2009 om mineralske råstoffer og aktiviteter af betydning herfor (råstofloven) var der indeholdt en tilsvarende grænse op 100.000 kr. På baggrund af lovudvalgets betænkning blev der fremsat og vedtaget et ændringsforslag, hvorved denne grænse udgik af forslaget. Forslaget er genfremsat for at imødekomme et ønske fra lokale indsamlere, men såfremt der

er tilslutning hertil i Erhvervsudvalget er Naalakkersuisut indstillet på at fremsætte ændringsforslag.

- b) Der vil ikke umiddelbart kunne påvises nogle fordele/ulempes dog vil en forhøjelse af beløbet kunne gøre det vanskeligere at statuere om der er tale om en erhvervs-mæssig udnyttelse eller ej.
- c) Kontrollen vil blive udført af Skattestyrelsen som led i den almindelige skattekontrol. Bliver Råstofstyrelsen bekendt med aktiviteter af et omfang der synes at overstige grænsen på de 100.000 kr. vil det være en sag der henhører under Råstofstyrelsen.

- § 45 b**
- a) Har Naalakkersuisut erfaringer med og/eller kendskab til regler fra andre lande, hvor det er tilladt/ forbudt som turist at opsamle og medtage fundne sten?
 - b) Hvordan påtænker Naalakkersuisut at kontrollere, at turister ikke årligt medtager mere end 5 kg. sten? Og hvem skal stå for denne eventuelle kontrol? Er det i realiteten muligt at sikre at denne bestemmelse efterleves?

Svar

- a) Naalakkersuisut har baseret forslaget på erfaringer eller regler fra andre lande.
- b) Udføres det mere en 5 kg sten kræver det at den rejsende kan fremvise en eksporttilladelse ved udrejsen. Kontrollen vil som hidtidig blive varetaget af Toldmyndighederne og Politi som et led i den almindelige indrejse og udrejsekontrol.

- § 45 d**
- Hvad er begrundelsen for at borgerne ikke længere må indsamle og bryde værdifulde mineraler som f.eks. rubin og tugtupit?

Svar

Borgerne må som hidtil fortsat gerne foretage indsamling af løst liggende mineraler herunder værdifulde mineraler som f.eks. rubin og tugtupit. Der må som hidtil ikke anvendes nogen former for redskaber til at frigøre mineralerne. Hvis en person imidlertid ønsker at udnytte mineralske råstoffer kommercielt herunder værdifulde mineraler som f.eks. rubin og tugtupit skal der søges tilladelse dertil. Derved sikres det som hidtil, at udnyttelse foretages i henhold til regler fastsat af Grønlands Selvstyre, og at værdier i størst muligt omfang tilfalder samfundet som helhed. Baggrunden herfor er at der kan være meget store værdier knyttet til selv små mængder af værdifulde mineraler. En kontrol, af dette område kan kun gennemføres effektivt, hvis der er krav om et tilladelsessystem for enhver kommerciel aktivitet knyttet til ædelstene.

Nr. 12 § 78 a

Hvad er begrundelsen for, at Naalakkersuisut anvender "kan" og ikke "skal" i en tilladelse efter § 16"

Svar

Anvendelsen af termen "kan" fremfor "skal" er for at give Naalakkersuisut en diskretionær margin til at fortage konkrete vurderinger i hvert enkelt tilfælde.

Generelt om råstofområdet?

- a) Påtænker Naalakkersuisut at forelægge eventuelle udnyttelsestilladelser for Erhvervsudvalget til udtalelse jfr. Bemærkningerne fra Naalakkersuisut i svarnotet til forespørgselsdebat under EM2011/50?
- b) Udvalget ønsker endvidere oplyst, hvilke bestemmelser Naalakkersuisut har fastsat i henhold til Råstoflovens § 54.? Udvalget skal anmode at dette sker kortfattet.

Svar

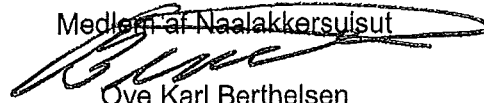
a) Kan der opnås tilslutning til et sådant forslag i Erhvervsudvalget er Naalakkersuisut indstillet på at fremsætte ændringsforslag om at udnyttelsestilladelser og godkendelse af udbudsrunder vedrørende kulbrinter kunne forelægges et Inatsisartutudvalg til udtalelse inden Naalakkersuisut træffer beslutning.

b) Liste over bestemmelser fastsat i henhold til Råstoflovens § 57:

- Ansøgningsprocedurer og standardvilkår for efterforskning- og forundersøgelsestilladelser for mineraler i Grønland.
- Regler for feltarbejde og rapportering vedrørende mineralske råstoffer (excl. kulbrinter) i Grønland. Grønlands Hjemmestyre.
- BMP guidelines – for preparing an Environmental Impact Assessment (EIA) Report for Mineral Exploitation in Greenland. Bureau of Minerals and Petroleum. 2nd Edition. January 2011. (EIA guidelines)
- BMP Guidelines for applications, execution and reporting of offshore hydrocarbon exploration activities (excluding drilling) in Greenland, December 2011
- Guidelines for submission of scope of project for offshore hydrocarbon exploration activities (excluding drilling)
- Guidelines for Environmental Impact Assessment (EIA) concerning seismic surveys in Greenland waters 2012
- Guidelines for Environmental Mitigation Assessment (EMA) concerning seismic surveys in Greenland waters 2012
- NERI Manual for seabird and marine mammal survey on seismic vessels in Greenland
- Template for Fishery Liaison Officer logbook
- Requirements for submittal of data
- Exploration Drilling Guidelines, May 2011
- Guidelines for preparing an Environmental Impact Assessment (EIA)
- NORSOK D-010: NORSOK Standard D-010, August 2004, Well Integrity in Drilling and Well operations.

- NORSOK D-SR-007: NORSOK Standard D-SR-007, Jan 1996, System Requirements - Well Testing Systems.
- NORSOK R-003: NORSOK Standard R-003, July 2004, Safe use of lifting equipment.
- NORSOK S-001: NORSOK Standard S-001, February 2008, Technical Safety.
- NORSOK S-003: NORSOK Standard S-003, December 2005, Environmental Care.
- NORSOK Z-013: NORSOK Standard Z-013, Oct. 2010, Risk and emergency.
- BMP's guidelines for stratigraphic drilling
- BMP's guidelines for preparing an EIA related to stratigraphic drilling

Medlem af Naalakkersuisut

Ove Karl Berthelsen